

Ініціатива

“Вирівнювання політики інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС та гармонізації цифрових ринків СхП”

Ночвай В.І., РГ 2 УНП СхП

Кульчицький І.І, Гороховський К.В.

Ініціатива виконується в рамках проекту «Підтримка діяльності УНП ФГС СхП у 2021-2023 рр.», який реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу

Мета - оцінка прогресу інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС та гармонізації цифрових ринків СхП, активізація політичного діалогу за участі громадськості для актуалізації першочергових завдань цифрового розвитку.

Основні заходи

- Оцінка стану інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС та гармонізації цифрових ринків країн СхП
- Проведення консультацій з органами влади
- Підготовка аналітичного звіту з оцінки політики інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС
- Проведення відкритого обговорення результатів оцінки з учасниками РГ2, РГ4 УНП СхП, РГ6 УС ПГС. Формування рекомендацій за результатами обговорення

Період реалізації ініціативи: 1 липня - 31 листопада 2021.

НА ШЛЯХУ ДО ЄДИНОГО ЦИФРОВОГО РИНКУ ЄС: ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ, ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ, ДОВІРЧІ ПОСЛУГИ

14 Червня, 2021 | Дослідження

За останні декілька років відбувся суттєвий прогрес у сфері цифровізації та новітніх технологій. Розвиток цифрових технологій стосується багатьох сфер сучасного життя, від освіти та робочих місць до системи соціального забезпечення та впливу на систему державного управління. Цифрові інструменти забезпечують прозорість влади та ефективніше електронне урядування, сприяють економічному зростанню, виробництву та експорту, через підвищення продуктивності існуючих індустрій, та створення принципово нових сфер цифрової економіки з підвищеною доданою вартістю. Також цифровізація веде до спрощення умов для розвитку бізнесу, залучення інвестицій, та надає ширші можливості для задоволення інтересів та захисту прав споживачів.

ЗАВАНТАЖИТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Електронна комерція

Телекомунікації

Довірчі послуги

За підтримки Європейського Союзу та Міжнародного Фонду Відродження в межах грантового компоненту проєкту EU4USociety.

Проведення консультацій з органами влади

- ДП Е-Здоров'я
- Директорат європейської інтеграції Мінцифри
- Директорату науки та інновацій МОН України
- Мінцифри та Мінекономіки в рамках експертної мережі ICT innovation програми EU4Digital

Три складові стратегії ЄЦР ЄС:

- Покращення доступу споживачів і бізнесу до цифрових товарів і послуг у всій Європі.
- Створення належних умов розвитку цифрових мереж та послуг.
- Максимізація потенціалу зростання цифрової економіки.

Виклики:

Сторони висловлюють підтримку подальшого залучення громадського та експертного середовища до процесів розвитку цифрового ринку та інтеграції в ЄЦР.

Сторони звертають увагу на необхідність започаткувати постійний діалог стосовно актуальних питань цифрового порядку денного України та ЄС

Сторони звертають увагу на низку вимог щодо розвитку економіки даних, що не знайшли відображення в поточній структурі та стратегії нового Уряду:

- Нові завдання в сфері розвитку економіки даних, які постали в стратегії ЄЦР потребують окремої уваги Уряду України для ухвалення стратегічних документів національного рівня.
- Водночас важливо врахування вимог транскордонного доступу та поступового відкриття даних державного, приватного сектору, досліджень та наукової інформації, гармонізація з Європейською хмарною ініціативою.
- Сторони рекомендують уряду України вжити ефективних заходів з підтримки передових ІКТ-досліджень та інновацій, доступу українських вчених та підприємств до національних та європейських цифрових інфраструктур, зокрема, забезпечити участь України у Європейській хмарі відкритої науки (EOSC), у Euro HPC Joint Undertaking, у скоординованому плану ЄС з штучного інтелекту (Coordinated Plan on AI).

Виклики:

- Сторони вітають розгортання національного плану розвитку широкопasmового зв'язку в Україні, а також відзначають важливість розробки відповідної інфраструктурної карти та надання необхідних повноважень регулятору у сфері електронних комунікацій отримувати необхідну звітність від надавачів телекомунікаційних послуг з метою проведення подальшого аналізу та внесення даних до інфраструктурної карти;
- Необхідність посилити незалежність регуляторного органу у сфері електронних комунікацій шляхом внесення/прийняття відповідних законодавчих змін;
- Стратегічні та організаційні кроки нового Уряду України в напрямку розвитку цифрової економіки та суспільства, виконання Угоди про асоціацію в частині покращення доступу до ІКТ та розвитку інформаційного суспільства, виконання 20 досягнень СхП у рамках панелі НДМ

Прогрес

- Місія ЄС з оцінки наближення нормативно-правового регулювання та інституційної спроможності українського цифрового ринку
- СТРАТЕГІЯ інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу («Дорожня карта»)

Місія ЄС з оцінки наближення нормативно-правового регулювання та інституційної спроможності українського цифрового ринку

- У липні 2019 року в Україні розпочала свою діяльність експертна місія ЄС з оцінки наближення нормативно-правового регулювання та інституційної спроможності українського цифрового ринку. Основна увага місії зосереджена у секторі телекомунікаційних послуг. Здійснюється аналіз чинного національного законодавства в сфері електронних комунікацій, електронної комерції, радіочастотного ресурсу та електронної ідентифікації, відповідних проєктів законів та інституційної спроможності регулятора у сфері телекомунікацій.
- Зазначені компоненти становлять технологічну основу Єдиного цифрового ринку ЄС.

FACTS AND FIGURES ABOUT EU-UKRAINE RELATIONS (EU Neighbours East)

- The EU has also allocated €25 million to support digital transformation in Ukraine,
- including e-governance, cybersecurity and implementation of the EU acquis in the area of telecommunications as foreseen in the DCFTA.
- Additional support has been provided through Eastern Partnership regional initiatives. The EU Advisory Mission for Civilian Security Sector Reform in Ukraine (EUAM Ukraine) supports reform of the civilian security sector.

<https://euneighbourseast.eu/news-and-stories/publications/facts-and-figures-about-eu-ukraine-relations/>

СТРАТЕГІЯ інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу («Дорожня карта»)

ПЛАН ЗАХОДІВ

- Сприяння створенню умов приєднання України до Індексу цифрової економіки та суспільства (постійно)
- визначення та запровадження статистичної методології та статистичних спостережень з метою отримання статистичних даних щодо цифрового розвитку України з урахуванням міжнародних практик (2021)
- розроблення проєкту акта Кабінету Міністрів України щодо стимулювання та запровадження перспективних та інноваційних технологій, концепцій та методологій в економіці, пріоритетних галузях промисловості, у сфері державного управління (2021)
- розроблення національної програми розвитку фізичних та нефізичних цифрових інфраструктур, визначення етапів їх розгортання та масштабування, відповідних моделей державно-приватного партнерства та залучення необхідних інвестицій (2021)
- розроблення “дорожніх карт” цифрових трансформацій та моделей цифрового розвитку базових та перспективних галузей промисловості України, індустріальних, виробничих та наукових цифрових платформ
- розроблення проєкту акта Кабінету Міністрів України щодо просування цифрової індустрії на міжнародних ринках з урахуванням стимулювання експорту, здійснення промоційних та інформаційних заходів (2021)

Пріоритети ЄС

- **навички** (фахівці в галузі ІКТ: 20 млн. осіб та гендерна конвергенція; основні цифрові навички: не менше 80% населення);
- **захищена та стійка цифрова інфраструктура** (підключення: гігабіт для всіх, 5G - скрізь; подвійна частка ЄС у світовому виробництві; 10000 нейтральних до клімату високозахищених крайніх вузлів; обчислення: перший комп'ютер з квантовим прискоренням);
- **врядування - цифровізація державних послуг** (100% ключових державних послуг - онлайн; e-Health - 100% доступність медичної документації; цифрова ідентичність - 80% громадян використовують ID);
- **цифрова трансформація бізнесу** (75% компаній ЄС використовують Cloud/AI/Big Data; збільшення масштабу (grow scale ups) та фінансування, щоб подвоїти кількість т. зв. «єдинорогів» з ЄС (EU Unicorns); більше 90% МСП досягають принаймні базового рівня цифрової інтенсивності)

FOUR CARDINAL POINTS FOR MAPPING THE EU'S TRAJECTORY

Skills

ICT Specialists: 20 million + Gender convergence

Basic Digital Skills: min 80% of population

Digital transformation of businesses

Tech up-take: 75% of EU companies using Cloud/AI/Big Data

Innovators: grow scale ups & finance to double EU Unicorns

Late adopters: more than 90% of SMEs reach at least a basic level of digital intensity

Secure and sustainable digital infrastructures

Connectivity: Gigabit for everyone, 5G everywhere

Cutting edge Semiconductors: double EU share in global production

Data - Edge & Cloud: 10,000 climate neutral highly secure edge nodes

Computing: first computer with quantum acceleration

Digitalisation of public services

Key Public Services: 100% online

e-Health: 100% of citizens having access to medical records

Digital Identity: 80% citizens using digital ID

REGULATION (EU) 2021/694 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 29 April 2021
establishing the Digital Europe Programme and repealing Decision (EU) 2015/2240

The Programme shall have five interrelated specific objectives:

- Specific Objective 1 - High Performance Computing
 - Specific Objective 2 - Artificial Intelligence
 - Specific Objective 3 - Cybersecurity and Trust
 - Specific Objective 4 - Advanced Digital Skills
 - Specific Objective 5 Deployment and Best Use of Digital Capacity and Interoperability.
- This Regulation establishes the Digital Europe Programme for the duration of the MFF 2021-2027.
 - This Regulation lays down the objectives of the Programme, its budget for the period 2021 to 2027, the forms of Union funding and the rules for providing such funding.

SHAPING EUROPE'S DIGITAL FUTURE

February 2020
#DigitalEU

Everyone is experiencing the digital transformation in their life. The EU digital strategy will make it work for people, businesses and the planet, in line with EU values.

Who will benefit from the EU's digital strategy?

EVERY EUROPEAN

Technology improves every citizen's daily life.

BUSINESSES

Businesses start, grow, innovate and compete on fair terms.

THE PLANET

Digital technologies help the EU reach climate neutrality.

What will we do?

Technology that works for people

A fair and competitive digital economy

An open, democratic and sustainable society

Рекомендації:

- Нові завдання в сфері розвитку економіки даних, які постали в стратегії ЄЦР потребують окремої уваги Уряду України для ухвалення відповідних стратегічних документів та розширення участі у Європейській хмарній ініціативі, ІКТ-дослідженнях та відповідного розвитку науково-освітньої сфери.
- Для переходу до практичних результативних дій у всіх сферах цифрової гармонізації з ЄС Україні слід напрацювати пул стратегічних документів, синхронізованих між собою і підкріплених чіткими планами реалізації. В іншому разі суб'єкти прийняття рішень не зможуть належним чином координувати свої дії, реагувати на виклики стрімкого розвитку і глобалізації інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій. Передбачити створення інтерактивного тезаурусу нормативно-правових актів (український аналог EuroLEX);
- Забезпечити належне використання українською владою можливостей, що надаються в рамках ініціативи-проекту «EU4Digital: підтримка цифрової економіки та суспільства у Східному партнерстві»;
- Більш активно використовувати експертний потенціал громадянського суспільства.

Покращення доступу споживачів і бізнесу до цифрових товарів і послуг

Виклики:

Розробити національну дорожню карту розвитку електронної торгівлі в Україні, гармонізованих систем електронної торгівлі з країнами Східного партнерства та ЄС відповідно до вимог ЄЦР ЄС.

Внести зміни до Закону України «Про електронну комерцію» для гармонізації з законодавством ЄС. Сторони звертають увагу на низку вимог щодо розвитку економіки даних, що не знайшли відображення в поточній структурі та стратегії нового Уряду:

Створення належних умов розвитку цифрових мереж та послуг

Виклики:

При розробці законодавства у сфері цифрової економіки та суспільства враховувати положення права ЄС, пріоритетів СхП та міжнародних цілей цифрового розвитку суспільств знань. З цією метою розпочати систематизацію та кодифікацію законодавства України у цій сфері;

- Розробити та прийняти закон про електронні комунікації з урахуванням положень Європейського кодексу електронних комунікацій;
- Зміцнити незалежність (включаючи фінансову та інституційну) та регуляторну спроможність національного регуляторного органу у галузі зв'язку з урахуванням нового Європейського Кодексу електронних комунікацій;
- Розробити та ухвалити узгоджену стратегію сприяння розвитку широкосмугового зв'язку у відповідності до таких же стратегій у державах-членах ЄС (національний план розвитку широкосмугового зв'язку);
- Впровадження в Україні прозорої звітності стану ШСД, проникнення в Україні Інтернету, стану цифрової інфраструктури (в т.ч. аналіз стану конкуренції між усіма постачальниками послуг телекомунікацій України, аналіз і моніторинг відповідності законодавства України стандартам ЄС) та інших показників розвитку інформаційного суспільства, а також застосування в Україні аналогу індексів DESI ;
- імплементація в Україні норм європейського законодавства у сфері аудіовізуальних послуг, зокрема оновленої Директиви про аудіовізуальні медіа-послуги в ЄС;
- Ратифікувати Конвенцію Ради Європи про кіберзлочинність у повному обсязі. Внести зміни до законодавства з питань кібербезпеки у відповідності до рекомендацій Директиви NIS та нових регуляторних актів ЄС;
- Взяти до уваги рекомендації ЄС щодо політичних та регуляторних підходів гнучкого реагування на виклики, що постають в міру зростання впливу онлайн платформ.

Максимізація потенціалу зростання цифрової економіки

Виклики

- Передбачити видатки у державному бюджеті на виконання плану заходів Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 рр., прийняти рішення уряду про започаткування Фонду цифрових трансформацій.
- Імплементация заходів цифрових трансформацій на політичному та стратегічному рівні, на основі державних цільових програм, відповідних заходів у галузевих стратегіях розвитку, зокрема в плані заходів виконання Стратегії інноваційного розвитку.
- Чітко визначити механізми координації та контролю виконання заходів та проектів цифрової трансформації різними підрозділами центральних органів влади, своєчасного інформування щодо важливих міжнародних заходів і проектів.
- Розробити Стратегію розвитку інформаційного суспільства знань та економіки даних, включно з національною стратегією штучного інтелекту.
- Розробити комплексну національну стратегію в галузі цифрових навичок та компетентностей із залученням експертно-громадського середовища. Стратегія мала б передбачати розробку методики вимірювання та прогнозування рівня цифрових навичок та розробку рамки цифрових компетентностей для малого та середнього бізнесу та мікропідприємств.
- Підтримати встановлення вільного транскордонного потоку інформації з країнами ЄС та СхП; забезпечити при цьому конфіденційність, доступність, якість та захищеність даних. Зокрема, доцільно приєднатися до європейських рамок вільного обміну неперсональними даними в Європейському Союзі та вимог поступового відкриття даних Директиви ЄС 2019/1024. Впроваджувати доступ до високоцінних наборів даних (high-value datasets) та відкривати дані досліджень, які отримані за державний кошт з врахуванням на національному рівні Рекомендацій ЄС щодо доступу та збереження наукової інформації.
- Розробити законодавство для імплементації GDPR в Україні та змін до законодавства у сфері доступу до публічної інформації та руху неперсональних даних;

Максимізація потенціалу зростання цифрової економіки

Виклики

- Розробити національну дорожню карту з гармонізації систем -здоров'я серед країн-партнерів СхП відповідно до норм ЄС по чотирьох напрямках дій: регіональні мережі електронного здоров'я; політика та урядування; інтероперабельність та стандарти; електронні сервіси для пацієнтів та стандарти захисту даних.
- Україні слід активізувати участь в Європейських дослідницьких та електронних інфраструктурах, та відповідних групах ERA (ESFRI, WG ERAC OS&I та e-IRG), забезпечити на національному рівні підтримку передових ІКТ-досліджень та інновацій.
- КМУ вжити заходів для розвитку національних цифрових інфраструктур і доступу до європейських, зокрема, розглянути та затвердити проект Концепції розвитку українських e-інфраструктур до 2022 року
- Забезпечити механізм державного регулювання процесу гармонізації з Європейською хмарною ініціативою, зокрема участь України у створенні Європейської хмари відкритої науки та формування національної ініціативи.
- Приєднання до загальноєвропейської ініціативи «Euro HPC Joint Undertaking» для забезпечення доступу українських вчених та МСП до інфраструктури суперкомп'ютерних обчислень та їх використання для потреб суспільства і економіки.
- Приєднатися до скоординованого плану сприяння розвитку та використанню AI в ЄС
- Розробити національну дорожню карту для стимулювання розвитку екосистем ІКТ інновацій, які визначали б ролі всіх учасників процесів цифрових трансформацій. Забезпечити підтримку передових ІКТ-досліджень та інновацій, використання сучасних цифрових інфраструктур. Створення регіональних та галузевих відкритих інноваційних екосистем на основі ІКТ-рішень і онлайн-платформ.
- Запуск та розвиток цифрових екосистем у різних секторах промисловості на основі відкритих та інтероперабельних цифрових рішень, розроблення та використання відкритих стандартів та платформ для нових продуктів та послуг
- Цифровізація індустрії, розвиток індустрії 4.0: ухвалення стратегії 4.0 та підтримка проєктів на її реалізацію; виробництво

Together for a resilient digital transformation

- As indicated in the Strategy on **Shaping Europe's digital future**, a strong **digital presence in the EU's neighbourhood** will enable growth and drive sustainable development.
- In this respect, the **EU will invest further in the digital transformation** of the partner countries, in line with EU legislation and best practices.
- Work in this area beyond 2020 will aim to **extend the benefits of the Digital Single Market to the partner countries** and support the full implementation of the partner countries' commitments in the Association Agreements and other bilateral agreements.
- Work will build on the success of the policy initiative for the **Harmonisation of Digital Markets in the EaP** and the operational programmes launched under the **EU4Digital** brand.

Партнерство, що з'єднує

Сучасна економіка, що базується на даних, може бути реалізованою в повній мірі, тільки якщо громадяни та бізнеси мають доступ до інфраструктури й послуг високоякісного електронного зв'язку за доступними цінами. **Стратегія щодо формування цифрового майбутнього Європи** передбачає забезпечення посиленої цифрової присутності в регіоні сусідства ЄС з метою сприяння зростанню та стимулювання сталого розвитку.

Що далі?

ЄС надалі інвестуватиме в цифрову трансформацію країн-партнерів та буде прагнути розширити переваги Єдиного цифрового ринку, що передбачає:

- ✓ Підтримку розширення безпечного гігабітного **широкосмугового зв'язку** з дуже високою пропускнуою здатністю, зокрема у віддалених регіонах або в регіонах з меншою густотою населення, а також забезпечення наявності послуг за доступними цінами
- ✓ Підтримку реалізації угод щодо **роумінгу** та **спектру**, укладених між країнами-партнерами та, у відповідних випадках, із ЄС
- ✓ Посилення **електронного урядування** в регіоні Східного партнерства з метою підвищення рівня ефективності, прозорості й підзвітності державних адміністративних органів та просування реформ
- ✓ Посилення підтримки найбільш інноваційних **стартапів** у цифровій галузі та сприяння діловій співпраці між такими стартапами, що знаходяться в різних країнах
- ✓ Подальшу підтримку та сприяння забезпеченню **кібербезпеки** країн-партнерів.

1. Digital infrastructure

- A modern economy based on data can only be fully realised if citizens and businesses have access to high quality electronic communications infrastructure and services
- strengthening of the independence of regulatory authorities where appropriate and the establishment of the necessary regulatory powers, to allow the proper functioning of the electronic communications markets in the partner countries.
- secure and very high capacity Gigabit broadband infrastructures in partner countries in particular in remote or less densely populated areas
- the implementation of roaming and spectrum agreements among the partner countries and, where appropriate, with the EU

2 eGovernance

- strengthening of eGovernance in the EaP region, in order to increase efficiency, transparency and accountability for public administrations and facilitate reforms
- support the adoption of legal frameworks for electronic identification schemes and electronic trust services in the EaP, in line with EU legislation and best practices, in order to pave the way for mutual recognition agreements among the partner countries and with the EU
- Standardised interoperable eServices platforms will be supported

3. Digital economy and innovation

- The EU will support EaP governments in developing digital innovations programmes and support the scaling up of highly innovative digital start-ups in the EaP region through the extension of the Digital Innovation and Scale-up Initiative to the partner countries.
- In particular, it will assist digital start-ups and SMEs to improve their access to finance, better reach into EU markets, and strengthen links with EU innovation ecosystems.
- EU space-based data and services of the flagship programmes Copernicus and Galileo are already available freely and openly.
- The EU will cooperate with Eastern Partnership countries to boost their uptake to enable innovative start-ups and SMEs and facilitate business cooperation across borders.
- The EU will further support the partner countries to address the digital skills gap with particular focus on gender equality and social inclusiveness

opernicus

CLIMATE CHANGE

MARINE MONITORING

ATMOSPHERE MONITORING

LAND MONITORING

SECURITY

EMERGENCY MANAGEMENT

4. Cyber resilience

- Support and assist the cyber resilience of the partner countries
- The development of robust legal, policy and operational cybersecurity frameworks in the partner countries will continue to be supported, based on EU legislation and best practices,
- EU's cybersecurity certification framework.

Дякую за увагу!

Українська національна платформа
Форуму громадянського суспільства Східного партнерства

eap-csf.org.ua

unp.eap@gmail.com

www.facebook.com/unp.eap.csf

ГС «Центр розвитку Інновацій»

nochvai@gmail.com

www.facebook.com/cid.center